

УКАЗАНИЯ

за формата и съдържанието на информацията, необходима за удължаване на настоящия регулаторен период на бизнес плановете за развитието на дейността на В и К операторите до 31 декември 2016 г.

Във връзка с §60 от Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (ЗИД на ЗВ), обнародван в Държавен вестник бр.58 от 31.07.2015г.

При спазване изискванията на:

- Указания за прилагане на Наредбата за дългосрочните нива, условията и реда за формиране на годишните целеви нива на показателите за качество на водоснабдителните и канализационни услуги, приети от ДКЕВР с протоколно решение № 54/18.05.2006 г.
- Указания за образуване на цени на водоснабдителните и канализационните услуги при ценово регулиране чрез метода „горни граници на цени“, приети с решение на ДКЕВР по т.5 от протокол № 17 / 31.01.2011 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Указанията са разработени на основание чл. 6, ал. 1, т. 4 и чл. 10 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ).

2. С тези указания се определят съдържанието и формата на информацията, необходима за изготвяне на бизнес план за развитие на водоснабдителните и канализационните услуги (В и К услугите), подлежащи на регулиране от Комисията за енергийно и водно регулиране (Комисията, КЕВР), както и информация за основните стратегически насоки в дейността на В и К оператора през периода на бизнес плана.

3. В и К операторите допълват одобрените бизнес планове, като удължават настоящия регулаторен период до 31.12.2016 г., и ги представят в КЕВР в срок до 03.11.2015г.

4. Бизнес планът съдържа производствена, ремонтна, инвестиционна и социална програми, с техническа и икономическа части, съгласно изискванията на чл. 10 от ЗРВКУ.

5. В и К операторът представя бизнес плана в КЕВР за одобрение в два екземпляра на хартиен и магнитен носител. Бизнес планът включва текстова част, която се предоставя на магнитен носител във формат на Microsoft Word, и справки, които се представят на магнитен носител във формат на Microsoft Excel. Справките трябва да бъдат подписани от лице с представителна власт и главен счетоводител, и подпечатани с печата на дружеството.

6. Приложенията във вид на справки (таблици) са утвърдени от Комисията образци за предоставяне на информацията, съгласно Приложение № 2 към чл. 25, ал. 1 от Наредбата за дългосрочните нива, условията и реда за формиране на годишните целеви нива на показателите за качество на В и К услугите (Наредбата). Формата на справките е задължителна и не се променя, освен в случаите, когато изрично е упоменато да се добавят нови редове.

7. В и К операторите представят пълна отчетна информация за 2014 г., отчет/разчет за 2015 г., и прогноза за 2016 г. в справките към електронните модели на бизнес плановете.

8. Данните за 2015 г. се базират на реалните резултати за първото деветмесечие на 2015 г. и екстраполиране на данните за последното тримесечие на годината.

9. При допълването на регулаторния период, броят на обособените водоснабдителни и канализационни системи се определя, съгласно разпоредбите на чл. 13, ал. 1 и чл. 14, ал. 1 от ЗРВКУ.

10. В и К операторът допълва настоящия бизнес план, като прилага данни за отделени В и К системи в границите на обслужваната обособена територия, ако такива са обособени в действащия одобрен бизнес план; както и за предоставяни услуги по доставяне на вода с непитейни качества на потребители и/или доставяне на вода на друг В и К оператор, ако такива се предоставят. В тези случаи се попълва отделен комплект справки за всяка обособена система, както и един комплект справки с обобщени данни за В и К оператора.

11. Допълнителна информация за отделни параметри и/или елементи на бизнес плана се предоставя по преценка на В и К оператора или по искане на КЕВР. Комисията дава писмени указания за съответни изменения и определя срок за внасяне на преработения бизнес план в случай, че съдържанието на техническата или икономическата част не отговаря на изискванията на чл. 26 и чл. 27 от Наредбата.

12. Бизнес планът на съответния В и К оператор се съгласува от Асоциацията по В и К (за случаите по чл.198б т.2 от Закона за водите) или от Общинския съвет (за случаите по чл.198б т.3 от ЗВ), и се представя със становище от Общинските съвети (съгласно разпоредбите на чл.10 ал.4 на ЗРВКУ). В и К операторът прилага към бизнес плана копия от писма, с които е входирал бизнес плана в АВиК и/или Общински съвети за съответната обособена територия, с оглед изпълнението на изискванията на ЗВ и ЗРВКУ.

13. Бизнес планът се одобрява с решение на Комисията. Одобреният бизнес план се подпечатва с печата на Комисията и се заверява с подпис на определено от администрацията лице. Един екземпляр се връчва на В и К оператора срещу подпис, а вторият екземпляр се съхранява в комисията.

13.1. Одобреният бизнес план е задължителен за изпълнение от В и К оператора, съгласно чл. 11, ал. 4 от ЗРВКУ.

13.2. По изпълнението на бизнес плана се осъществява контрол от КЕВР, съгласно Глава пета от ЗРВКУ, както и постоянен вътрешен контрол от страна на В и К операторите. Документацията за осъществения контрол се съхранява 10 години след изтичане на последната година на бизнес плана от В и К операторите, съгласно чл. 27 от ЗРВКУ.

13.3. В и К операторите публикуват на своята интернет страница одобрените бизнес планове, годишните отчетни доклади, и друга информация, предвидена в нормативен акт.

Глава втора

ОБЩИ ДАННИ И ТЕХНИКО-ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО ПОЛОЖЕНИЕ

Раздел I: Изисквания към представянето на общите данни за В и К оператора

14. Юридически и административни данни за В и К оператора – в *Справка № 1* се описват идентификационните данни на дружеството. Представят се заверени копия от данъчна регистрация и писмено пълномощно на лице за контакт с Комисията - телефон, факс и електронна поща.

15. Броя на обслужваното население и на потребителите се посочва по системи и услуги, съобразно стратегията за развитие на В и К оператора.

16. В и К операторът предлага групи потребители за услугите доставяне на вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води съгласно действащите бизнес планове.

16.1. Степента на замърсеност на промишлените отпадъчни води се изразява посредством обобщеното понятие коефициент на замърсеност (K_i) и се определя за услугите отвеждане и пречистване на отпадъчните води.

16.2. Обобщеният коефициент (K_i) за битови и приравнени към тях обществени, търговски и др. потребители е равен на 1.

16.3. Степените на замърсеност на производствените отпадъчни води се изменят, както следва: от 1 до n , където $n = \text{ХПК/БПК}_5$ на смесения поток, постъпващ на ПСОВ.

16.4. Всеки В и К оператор, който експлоатира ПСОВ е задължен да извършва постоянен мониторинг върху количеството и качеството на постъпващите и пречистени отпадъчни води. Данните се анализират ежемесечно и се обобщават за едногодишен период, като се оценява отделно приноса на промишлените отпадъчни води към смесения поток, постъпващ на ПСОВ, респективно ефекта върху работата на станцията и постигането на стандартите за качество в пункта на заустване.

17. Представя се стратегия за работа с потребителите, която включва план за подобряване на обслужването, план за разглеждане и отговор на жалби на потребители, както и план за намаляване на несъбраните вземания. Ако няма настъпила промяна спрямо представената стратегия в действащите бизнес планове, не се представя нова, като това се уточнява изрично.

18. Представя се план за действие при бедствия и аварии. Този план урежда организацията, основните функции и задачите на длъжностните лица на В и К оператора при бедствия, аварии и катастрофи. Ако няма настъпила промяна спрямо представения план в действащите бизнес планове, не се представя нов, като това се уточнява изрично.

Раздел II: Техничко-икономически анализ на съществуващото положение

19. Изисквания към анализа:

19.1. Обобщават се данните свързани с нивата на покритие с водоснабдителни и канализационни услуги. При необходимост се дават пояснения и анализи по преценка на оператора;

19.2. Анализ на непрекъснатостта на водоподаването, наличие на режимно водоподаване - посочват се населените места, съответно броя на населението, засегнато от прекъсване на водоснабдяването, наличие на режимно водоснабдяване в проблемните населени места, както и графика на режима. Нивото на показателя „непрекъснатост на водоснабдяването” се определя от следния израз:

$$k = \frac{\sum_{i=1}^n N_i \cdot T_i}{N \cdot 8760} \quad (2.1), \quad \text{където:}$$

N_i - брой на засегнатото население от прекъсване на водоснабдяването при всяко възникнало събитие за съответната година;

N - общ брой на обслужваното население;

T_i - времетраене на i -то прекъсване, в часове;

n - брой на аварията за годината.

19.3. Анализ на качеството на водата, предназначена за питейно-битови нужди - пречистване на природната вода, наличие на собствени акредитирани лаборатории и др.

19.4. Анализ на количеството и качеството на заустваните отпадъчни води - канализационни мрежи по населени места, наличие на КПС, ПСОВ и др. В случай на отклонения от нормите на разрешителното за заустване, издадено по реда на Закона за водите, се посочва подробна информация за причините, и предприетите от В и К оператора действия за постигане стандартите за качество.

19.5. Персонал - брой и квалификация, управленска структура - прилага се схема на структурата на управление.

19.6. План за оптимизация на персонала: представя се анализ на съществуващия персонал и възможности за неговото оптимизиране, включително по-ефективна организационна структура, оптимизиране на длъжностни характеристики, окрупняване или изнасяне на дейности. Планът за оптимизация се координира с очаквано бъдещо нарастване на броя служители поради въвеждане в експлоатация на нови обекти.

19.7. Анализ на структурата на активите - собственост на дружеството (по отчетна и балансова стойност) и тези които се експлоатират от оператора, но не са негова собственост и не са включени в баланса на В и К оператора (опис по групи дълготрайни активи и стойност).

19.8. Измерване на вход система: посочва се конкретна информация за степента на измерване на водоизточниците / групите водоизточници. Посочват се всички самостоятелни водоизточници, осигуряващи $\geq 1\%$ от общото водно количество за дружеството, които не се измерват към момента, и план за обхващането им с измервателни уреди.

19.9. Измерване на вход населени места: посочва се конкретна информация за степента на измерване на вход населени места. Посочват се всички населени места, в които живеят $\geq 1\%$ от общото обслужвано население и за които няма осигурено измерване на вход, и план за обхващането им с измервателни уреди.

19.10. Посочва се информация за начина на отчет, обработка и съхранение на данните от измервателните уреди на водоизточници и вход населени места.

19.11. Зониране на вътрешните водопроводни мрежи: В и К операторът представя информация за изградените водомерни зони в населени места с население $\geq 10\,000$ жители, план за бъдещо зонироване на тези населени места, както и по-малки населени места (по преценка на дружеството).

19.12. Когато В и К операторът експлоатира няколко системи - броя на населението се разглежда за съответната система по населени места, а не за цялата територия, обслужвана от В и К оператора;

19.13. За системи за доставяне на вода на друг В и К оператор, в съответните редове на справката не се отразява брой на населението, респ. не се определя ниво на покритие за тази система;

19.14. За отчетените нестандартни проби по физико-химични, радиологични или микробиологични показатели се представя информация в текстовата част на бизнес плана относно причините за непостигане на нормативните изисквания и планирани мерки за преодоляването им в периода на бизнес плана, респ. осигурени средства в инвестиционната и/или ремонтната програма. Описват се всички зони на водоснабдяване (големи и малки), за които са отчетени трайни отклонения по физико-химични и радиологични, и/или по микробиологични показатели. За зоните с трайни отклонения по микробиологични показатели се представя план за 2016г., включващ конкретни спешни мерки за постигане на съответствие с нормативните стандарти. За зоните с трайни отклонения по физико-химични и радиологични показатели се представя план с конкретни предложения за постигане на съответствие в рамките на 2016г. и/или следващия регулаторен период.

19.15. Броят на аварияте по водопроводната мрежа се диференцира съобразно мястото на възникването им;

19.16. Средното време за локализиране на аварии се отчита от момента на получаване на съобщението до момента на установяване на точното място на аварията. Нивото на показателя се определя от следния израз и се съпоставя с нормативно определеното време:

$$K_I = \frac{\sum_{i=1}^n T_i}{N}, \text{ час (2.2),} \quad \text{където:}$$

T_i - време за локализиране на аварията;

N - общ брой на аварията за съответната година.

19.17. Средното време за отстраняване на авария е времето от момента на започване на ремонтните работи до момента на възстановяване на водоснабдяването. Нивото на показателя се определя от следния израз и се съпоставя с нормативно определеното време:

$$K_2 = \frac{\sum_{i=1}^n T_i}{N}, \text{ час (2.3),} \quad \text{където:}$$

T_i - време за отстраняване на аварията;

N - общ брой на аварията за съответната година.

19.18. Прогнозният брой на СВО и СКО за периода на бизнес плана трябва да кореспондира с данните за присъединяване към В и К мрежите, като се отчете и информацията за прекъснатите отклонения, както и новоизградените от други инвеститори и предадени за експлоатация на В и К оператора;

19.19. Общият брой на водомерите е равен на сумата от броя на всички водомери по експлоатираните от В и К оператора мрежи от водоизточника, вход населено място и на СВО (без индивидуалните водомери). Общ водомер е водомерът, монтиран на СВО за съответния имот.

19.20. При сгради-етажна собственост и водоснабдявани обекти с повече от един потребител всеки потребител поставя индивидуални водомери. Индивидуалните водомери след общия водомер на водопроводното отклонение са елемент на сградната водопроводна инсталация или на вътрешната водопроводна мрежа на даден имот.

19.21. Посочва се само броя на служителите, повишили квалификацията си по предмета на основната дейност на В и К оператора, без да се отчетат курсове по чужди езици или други, несвързани с предоставянето на В и К услуги. Броят служители, които са повишили своята квалификация, се определя чрез удостоверение (сертификат), издаден в съответствие с действащата нормативна уредба;

19.22. Посочва се броя на автоматизираните водоснабдителни системи, при които посредством комплекс от апаратни и програмни средства за дистанционен контрол и управление е обхванат целия технологичен процес за добив, пречистване и доставка на водата (АСУВ);

19.23. Посочва се броя на отделни обекти и съоръжения от системата, обхванати от АСУВ. За „елемент на водоснабдителна система“ се приемат водоснабдителни обекти като ПСПВ, ВПС, ХС, резервоари, ПХУ. За „елемент на ВС, обхванат с АСУВ“ се приемат само тези обекти, които са изцяло автоматизирани.

19.24. Посочва се броя на автоматизираните канализационни системи, при които посредством комплекс от апаратни и програмни средства за дистанционен контрол и управление е обхванат целия технологичен процес по отвеждане и пречистване на отпадъчните води (АСУК);

19.25. Посочва се броя на отделни обекти и съоръжения от системата, обхванати от АСУК. За „елемент на канализационна система“ се приемат канализационни обекти като ПСОВ, КПС, резервоари. За „елемент на КС, обхванат с АСУК“ се приемат само тези обекти, които са изцяло автоматизирани (по аналог с т.19.23).

19.26. Посочва се броя на часовете с хлорни обгазвания, които се определят от момента на възникване на събитието до момента на възстановяване на фоновото ниво на въздуха;

19.27. Посочва се броя на постъпилите жалби, като в текстовата част на бизнес плана се включва информация за характера на поставените проблеми в жалбите (инкасо, ниско

налягане, безводие, качество на питейните води, наводнения на имоти от канализацията и др.). В текстовата част на бизнес плана се посочва броя на жалбите, които са основателни и са приключени в полза на потребителите;

19.28. Броят на заявките за присъединяване към В и К мрежите включва постъпилите заявки само за съответната година, без да се отчитат натрупаните молби от предходни периоди. За същата година се регистрира и броя на изпълнените заявки. В текстовата част на бизнес плана се описват броя и причините за неизпълнените заявки от предходната година;

19.29. Потребител е физическо или юридическо лице, на което В и К операторът е открил партида за фактуриране на предоставяните В и К услуги.

20. Резултати от провеждания мониторинг върху количеството и качеството на генерираните утайки на ПСОВ:

20.1. Количество на добитите утайки, съдържание на сухо и сухо органично вещество в суровата и в стабилизираната утайка;

20.2. Наличие на тежки метали в утайките, токсични вещества и патогенни микроорганизми - резултати от лабораторни анализи;

20.3. Използвани методи за третиране и стабилизиране на утайките;

20.4. Вложени реагенти за третиране на утайките;

20.5. Дейности за оползотворяване на утайките - икономическа оценка;

20.6. Транспортна схема - при сключени договори с трети лица за извозване на утайките до мястото на оползотворяването им.

21. Програмата за управление на утайките от ПСОВ следва да е в съответствие с програмата по чл.52 ал.2 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО) за управление на отпадъците на територията на съответната община.

Програмата следва да отговаря на приоритетния ред на третиране на образувани отпадъци по чл. 121, т. 4 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС): подготовка за повторна употреба; рециклиране; оползотворяване или в случаите, когато това е технически или икономически невъзможно, обезвреждане, като същевременно се избягва или намалява тяхното въздействие върху околната среда.

Програмата следва да е съобразена с Национален стратегически план за управление на утайките от градските пречиствателни станции за отпадъчни води на територията на Р. България за периода 2014 - 2020 г., изготвен от МОСВ, съгласно който до края на 2020 г. трябва да се осигури:

- рециклиране и материално оползотворяване на 70% от утайките от ПСОВ;
- енергийно оползотворяване на 30% от утайките от ПСОВ;
- нулево депониране и нецелево временно съхранение на утайки от ПСОВ.

22. Анализ на данните от извършвания мониторинг върху качеството на заустваните производствени отпадъчни води в градската канализация, постъпващи за пречистване в ПСОВ - списък на контролираните предприятия, сключени договори и основни замърсители;

23. Описанието на отделните В и К системи включва основните експлоатационни и технически характеристики на системите, по отношение на сложност, енергоемкост, необходимост от пречистване и т.н. Информацията се представя по системи в текстовата част на бизнес плана.

24. Актуален хидравличен модел на В и К системите, обслужвани от В и К оператора (ако е изготвен такъв).

25. Специфични външни фактори, които оказват въздействие върху дейността на В и К оператора - описват се всички фактори (ограничаващи или благоприятстващи дейността), съгласно чл. 20 от Наредбата.

26. Основните елементи и параметри на бизнес плана, които съдържат технико - икономически анализ на съществуващото положение и техническа част се изготвят, съгласно Приложение № 2 към чл. 25, ал. 1 от Наредбата.

27. В Справка №2 *Опис на В и К активи за периода на бизнес плана* се посочват данни за водоизточници, вода на вход ВС, довеждащи водопроводи и арматури, водомери на водоизточници и контролни по мрежата, ПСПВ, резервоари, помпени и хлораторни станции, разпределителна мрежа и арматури, СВО, СКО, канализационна мрежа и шахти, канализационни помпени станции, ПСОВ, зауствени отпадъчни води, управление на утайки от ПСОВ, водоснабдена и отводнена площ. Част от данните от тази справка се пренасят автоматично в други справки.

Глава трета ТЕХНИЧЕСКА ЧАСТ

28. Анализ на съществуващото и прогнозно ниво на потребление на В и К услуги (чл. 10, ал. 3, т. 1 от ЗРВКУ) - Прогнозен баланс на водните количества (*Справка № 4*). Прогнозният баланс на водните количества за периода на бизнес плана се изготвя съгласно изискванията на:

- Наредба за дългосрочните нива, условията и реда за формиране на годишните целеви нива на показателите за качество на водоснабдителните и канализационните услуги;
- Наредба № 1/05.05.2006 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) - „Методика за определяне на допустимите загуби на вода във ВС”.

29. Изготвя се програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество на предоставяните В и К услуги, (*Справка № 3*);

29.1. Годишните целеви нива (ГЦН) на показателите за качество на В и К услугите за 2016 г. се определят, като нивото за 2015 г. се коригира със стъпка равна на постигнатия средногодишен ефект на оптимизация (намаление или увеличение) за периода 2009-2014 г.

30. За оценка на постигнатото годишно целево ниво на загубите на вода за отчетната година се въвеждат следните условия:

30.1. Фактурираните водни количества се приемат по отчетни данни от счетоводните или други регистри, в които се отразяват продажбите;

30.2. Измервателните уреди е задължително да отговарят на изискванията на Закона за измерванията и Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол;

30.3. Проверката на средствата за измерване се провежда съгласно Закона за измерванията и подзаконовите актове по прилагането му.

31. Ремонтна програма (*Справка № 5*), - Посочват се очакваните ремонтни дейности по обекти - сгради, инфраструктура, машини и оборудване, диференцирани по В и К услуги. Очакваният ефект от ремонтните дейности, следва да се отразява в подобряване качеството на В и К услугите или оптимизиране на дейността. В програмата се включват дейности, които имат характер на текущи и аварийни ремонти, като се посочва общата стойност на обекта.

32. Програма за намаляване на загубите на вода (*Справка № 4*), включва мерки за оптимизиране на търговски и на реални загуби:

32.1. В и К операторът следва да предвиди дейности за намаляване/оптимизиране на търговските загуби, включително:

- График за извършване на последващи проверки на водомерите на СВО, съгласно Закона за измерванията;
- Набиране на информация за клиенти и приходни водомери, създаване и актуализиране на база данни за водомерното стопанство;
- Проследяване потреблението на големите консуматори (търговски, бюджетни, стопански, промишлени, други), анализ на консумацията, планиране на правилно оразмерени водомери за тези обекти (включително клас С, комбинирани, други);

- Планиране на програма за монтаж на приходни водомери (там, където липсват такива), програма за подмяна на стари водомери по приоритетни обекти;
- Планиране на мерки за подобряване качеството и контрола при отчитане на водомерите на потребителите (включително мерки за контрол, въвеждане на електронни устройства за въвеждане на отчети и данни за потребителите);
- Планиране на мерки за контрол на вътрешните процеси при пренос на данните за отчети от инкасатори към система за фактуриране – изпращане на фактури към клиентите;
- Планиране на мерки за подобряване на събираемостта - включително вътрешни екипи, стратегия и план за работа, специализирани софтуери, външни фирми за събиране на дълг, други.
- Програма за проучване и откриване на нерегламентирано потребление, установяване на стратегия за съвместни действия с местните общини.

32.2. В и К операторът следва да предвиди дейности за намаляване/оптимизиране на реалните (физическите) загуби, включително:

- Въвеждане на измерване на водните количества във всички ключови точки, необходими за получаване на данни за определяне на допустимите загуби на вода, съгласно Методиката за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи за всяко населено място в обособената територия;
- Зониране на мрежите в населени места > 10,000 жители;
- Измерване на дебит при всички основни водоизточници за съответните населени места, всички ПСПВ, всички основни резервоари и ПС за съответните населени места.
- Управление на налягането в части от водопроводните мрежи, където това е подходящо (без това да влошава качеството на услугата за потребителите);
- Управление на аварийната дейност – въвеждане на софтуери за регистрация на аварийните събития, свързване на данните за мрежите и аварията по тях, анализ на местоположенията (водопроводи, части от мрежата) с повишена честота/гъстота на аварията над средното за мрежата;
- Анализ на технико-икономически критерии и стандарти за извършване на ремонтни дейности (вътрешни екипи, външни строителни фирми, други);
- Използване на специализирано оборудване за откриване на скрити течове, използвано от специално обучени екипи, които да работят в приоритетни части на мрежата;
- Проучване на мрежата – извършване на тестове (тестове за нулево налягане, стъпкови тестове, други), измерване на налягане (логери за налягане) в критични точки по мрежата, проучване на наличието и състоянието на СК, ПХ, изпускатели, СВО, други.

33. Подобряване на енергийната ефективност на съществуващите мрежи и съоръжения (*Справка № 6*). В и К операторът следва да предвиди мерки за съоръженията по В и К системите.

34. Разход на електрическа енергия в количествено и стойностно изражение, представен по В и К услуги и системи (*Справка № 7*).

34.1. В и К операторът изготвя план за енергийна ефективност и програма за неговото изпълнение, в съответствие с националните индикативни цели за енергийни спестявания, съгласно чл. 10 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ).

34.2. Задължени лица по смисъла на чл.7, ал. 1 от Наредбата са В и К оператори, които обслужват В и К системи с годишно потребление на енергия над 3 000 MWh.

35. В и К операторът следва да предвиди мерки за цифровизиране на данните за В и К мрежи и елементи към тях, и започване на изграждане на ГИС (Географски Информационни Системи) за населените места > 10,000 жители в техните обособени територии.

36. В и К операторът следва да предвиди средства за монтаж на разходомери (механични, магнитно-индуктивни, електро-магнитни сонди, ултразвукови, други) за измерване на сурова вода (при водоизточници), на вход населени места > 2,000 жители

(включително на вход/изход резервоари, на изход ПС, други), както и за зонирание на водопроводната мрежа за населени места >10,000 жители в рамките на обособените територии.

37. В и К операторът следва да предвиди проекти за изграждане/разширение на диспечерски системи СКАДА (свързване на ПСПВ, ПСОВ, ВПС, резервоари, ХС, КПС, разходомери по мрежата, други); както и системи за автоматизация и подобро управление на ВПС (честотни регулатори, софтвери, други).

38. В и К операторът следва да предвиди средства за осигуряване на оборудване за откриване на скрити течове (акустични микрофони, корелатори, трасиращи апарати, специализирани логери, други) там където такова не е налично и/или не се използва.

Глава четвърта

ИКОНОМИЧЕСКА ЧАСТ

39. В и К операторът разработва инвестиционна програма по обекти., обвързана с техническата част на бизнес плана, която съдържа: размер на инвестиционните разходи, начин на финансиране и срок на изпълнение на всички планирани инвестиции с обосновка за необходимостта от извършването на всяка от тях, както и срокът на въвеждането в експлоатация на активите и ефекта от извършените инвестиции за повишаване и/или достигане на показателите за качеството на предоставяните В и К услуги.

39.1. При прогнозирането на инвестиционните разходи за 2016 г. се приема следния подход:

39.2. за дружествата с действащи цени, утвърдени по метода „Горна граница на цени“ да се предвидят инвестиции равни на средногодишните инвестиции, включени в одобрените ценови модели;

39.3. за дружествата с действащи цени, утвърдени по метода „Норма на възвръщаемост на капитала“ („разходи плюс“) да се предвидят инвестиции равни на реално отчетените средногодишни инвестиции за периода 2009-2014 г.

40. Инвестиционната програма се разпределя за регулираните услуги в зависимост от параметрите от техническата част на бизнес плана.

41. Инвестиционната програма на В и К оператора включва необходими и икономически обосновани инвестиции за осъществяване на регулираните дейности. Инвестициите трябва да бъдат икономически обосновани по категории активи с доказана необходимост, целесъобразност и икономическа ефективност и следва да водят до повишаване и/или достигане на показателите за качество на В и К услугите.

42. Инвестиционната програма съдържа инвестиционни разходи за ново строителство, реконструкция, модернизация и подобрения на дълготрайни активи, собственост на В и К оператора и за приети от В и К оператора активи за ползване и експлоатация и заведени в баланса, като дълготрайни активи. Инвестиционните разходи се посочват отделно за регулираната и нерегулираната дейности, като В и К операторът ги прогнозира и обосновава при съобразяване с разпоредбите на Закона за устройство на територията (ЗУТ). Нивото на инвестиционните разходи трябва да бъде съобразено и да не надвишава пазарните нива за подобни и/или аналогични дейности. В инвестиционната програма на бизнес плана инвестициите в обекти със социална насоченост и за обекти, предназначени за отдаване под наем, се посочват в нерегулираната дейност.

43. В урбанизираните територии за инвестиция се приема подмяната на част от В и К мрежата представляващ самостоятелен обособен участък от осово до осово кръстовище (респ. между два спирателни крана за водоснабдителната мрежа или между две ревизионни шахти за канализационната мрежа). За инвестиция се приемат само обекти (подмяна на участъци от В и К мрежата) отговарящи на изискванията на чл. 50 и/или чл. 51 от ЗКПО, а

именно обекти, чиято стойност е равна или превишава по-ниската стойност от: стойностния праг на същественост за дълготрайния материален и/или нематериален актив, определен в счетоводната политика на данъчно задълженото лице, седемстотин лв.

43.1. Нови обекти, както и реконструкция, модернизация и подобрения на строежи от първа до трета категория, включени в инвестиционната програма се признават за изпълнени след издаване на разрешително за ползване.

43.2. Реконструкция, модернизация и подобрения на строежи от четвърта до шеста категория, включени в инвестиционната програма, се признават за изпълнени въз основа на представени ексекутивни чертежи, заверени от представител на съответната Асоциация по В и К и/или местната община, в случай, че отговарят на изискванията на чл. 50 и/или чл.51 от ЗКПО.

44. Планираните мероприятия за реконструкция и рехабилитация на съществуващите мрежи и съоръжения, изграждане на нови В и К мрежи и съоръжения с цел постигане на дългосрочните нива на показателите за качество на предоставяните В и К услуги се съобразяват с приоритетите от инвестиционните програми към регионалните генерални планове и генералните планове на агломерации, както и със становищата на съответните Асоциации по В и К и общини.

45. Очакваният икономически ефект в годишен аспект от изпълнение на планираните инвестиции за регулираната дейност за ново строителство, реконструкция, модернизация и подобрения на В и К системите върху повишаване на нивата на предоставяните услуги се посочва в (*Справки № № 8.1, 8.2 и 8.3*), изразен като:

45.1. Намаляване на загубите на вода - в количествено (хил. м³) и стойностно изражение (хил. лв.) чрез зонироване на мрежата и управление на налягането във водопроводните мрежи, подмяна на доказано амортизирани участъци от тях, привеждане на водомерните стопанства в съответствие с нормативните изисквания и др.;

45.2. Намаляване на специфичните загуби на вода, като критерий за оценка на ефективността на управление на водоснабдителните системи в м³/час x км (тип на ВС). Нивата на Общи загуби на вода да се докладват като м³/км мрежа/ден, и като м³/СВО/ден.

45.3. Намаляване на разходите за повторно отстраняване на аварията по водоснабдителните и канализационни мрежи чрез използване на нови технологии и материали в хил. лв.;

45.4. Икономия на електрическа енергия чрез подмяна на помпени агрегати, ограничаване на преливането на резервоарите и използване на възможностите на диспечерските и други системи за управление на технологичния процес - в кВтч и в хил.лв.

45.5. Увеличаване на събираемостта на приходите - в хил. лв. чрез въвеждане на подходяща организация за проследяване на процесите, своевременно установяване на нововъзникнал дълг и съответните мерки към него, анализ на натрупания дълг и неговото разделяне по категории/групи/приоритети и въвеждането на индивидуални подходи; използване на подходящи софтуери и други;

45.6. Предоставяне на В и К услуги на нови потребители - бр.;

45.7. Премахване на постоянни и сезонни режими.

46. Инвестиционните разходи за предвидените в бизнес плана инвестиционни дейности не се включват като текущи разходи в *Справка № 11*;

46.1. В и К операторите следва да посочат конкретните обекти, в които ще бъдат инвестирани капиталови средства отново по категории, включително:

- конкретни улични водопроводи / канали които ще се реконструират и/или ще се изградят нови такива;
- конкретни съоръжения (ПСВ/Резервоари/ВПС/ХС/ПСОВ/КПС) в които ще се извършват капиталови ремонти и/или ще се изградят нови обекти/подобекти;

- за инвестиции в елементи/арматури към мрежата (СВО/СК/ПХ/СКО) да се планират средства за аварийна подмяна (при авария на съществуващ обект) и планиран монтаж/подмяна (планирана програма);

46.2. Необходими инвестиции за придобиване на нови активи;

46.3. Водоснабдителни и канализационни обекти, които предстои да бъдат изградени със средства от държавата, общините и по програми на ЕС се посочват в *Справка № 8.4*. Същите не се включват в инвестиционната програма на В и К оператора.

46.4. Инвестициите се прогнозираат без данък върху добавената стойност (ДДС).

47. В и К операторът посочва и обосновава източниците на финансиране на инвестиционната програма за регулираните дейности от собствени и привлечени средства, като ги обвързва с разработени прогнозни годишни финансови отчети. Информацията от Справки № 8.1, 8.2 и 8.3 се обобщава автоматично в *Справка №8*.

47.1. Финансирането с привлечени средства се обосновава с писмени доказателства за финансиране под формата на писмо за намерение, предварителен и/или действащ договор за кредит и др., включително при какви условия ще бъде предоставен кредита, като размер на лихвата, срок на усвояване на кредита, срок на погасяване на лихва и главница и подробен погасителен план.

48. Инвестиционната програма се представя в отделни справки по видове В и К услуги, както следва:

48.1. Доставка на вода на потребителите - *Справка № 8.1*;

48.2. Отвеждане на отпадъчните води - *Справка № 8.2*;

48.3. Пречистване на отпадъчните води - *Справка № 8.3*.

49. Във връзка с инвестиционната програма се изготвя опис на дълготрайните активи с предстоящо въвеждане в експлоатация, както и опис на активите, които предстои да бъдат изведени от експлоатация (напълно да се амортизират) по години за периода на бизнес плана (*Справка № 9*).

50. В и К операторът изготвя информация за дълготрайните активи по В и К услуги и нерегулирана дейност, като ги разделя на активи придобити преди 01.01.2006 г. (*Справка № 10.1*,) и активи придобити след 31.12.2005 г. (*Справка № 10.2*,) - Активите които обслужват повече от една дейност се разпределят между регулираните услуги и нерегулирана дейност, съгласно Единната система за счетоводно отчитане (ЕССО).

Посочва се натрупаната амортизация на активите придобити преди 01.01.2006 г., а амортизациите на дълготрайните активи влезли в експлоатация след 31.12.2005 г. се изчисляват съгласно продължителността на полезния им живот от месеца следващ въвеждането им в експлоатация, по линеен метод, както следва:

Категория активи	Видове активи	ДА, придобити след 31.12.2005 г.	
		Полезен живот, години	Годишна амортизационна норма, %
I	Сгради,	33.3	3
II	Съоръжения, водопроводи	50	2
III	Машини, производствено оборудване, апаратура	10	10
IV	Транспортни средства (без автомобили)	15	6,67
V	Компютри, периферни у-ва, софтуер и право за ползване на софтуер	5	20
VI	Автомобили	10	10
VII	Всички други амортизируеми активи	10	10
VIII	Нематериални активи	5	20

50.1. За регулаторни цели амортизацията за дълготрайните активи (нетекучи активи) предоставени на В и К оператора за ползване, осчетоводени като нематериални активи, се изчислява по линеен метод при амортизационна норма, определена при полезен живот равен

на полезния живот на отделните групи дълготрайни материални активи за В и К услуги, а не за срока, за който са предоставени за ползване, както и не за посочения в таблицата срок за нематериални активи.

50.2. Амортизационният план обхваща съществуващите активи и прогнозните активи, съгласно инвестиционната програма, които се въвеждат в експлоатация през съответната година от периода на бизнес плана, като амортизацията се отчита от месеца следващ месеца на въвеждането им в експлоатация, респ. в годината на въвеждането им в състава на дълготрайните активи. Амортизационният план за периода на бизнес плана се изготвя по години и обхваща съществуващите активи, въведените и изведените от експлоатация активи, както и за активи с набрано изхабяване през съответната година от бизнес плана (но не изведени от експлоатация).

51. В *Справка №10.3* се обобщават данните от Справки № 8, 9, 10.1 и 10.2.

52. В *Справка №10.4* се посочва информация за:

- Общата стойност на нетекущите активи по категории, съгласно годишния финансов отчет на В и К оператора към 31.12.2014 г.;

- Общата стойност на нетекущите активи по категории, които са включени в баланса на дружеството, описани с протокол към МРРБ във връзка с разпоредбите на §9 ал.1 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закон за водите (ЗИДЗВ, обн. ДВ бр. 103 от 29.11.2013 г.), които предстои да бъдат извадени от счетоводния баланс на В и К оператора;

- Общата стойност на нетекущите активи по категории, намиращи се в обособената територия, които не са включени в баланса на дружеството, описани с протокол към МРРБ във връзка с разпоредбите на §9 ал.2 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закон за водите (ЗИДЗВ, обн. ДВ бр. 103 от 29.11.2013 г.), които са изградени със средства от финансиране от ЕС, държавен и общински бюджети.

53. Информацията за разходите се посочва в *Справка №11*.

54. При прогнозирането на условно-постоянните разходи (без разходите за амортизации) за 2016 г. се приемат отчетните разходи за 2014 г., увеличени с обща инфлация от 1,2 % (съгласно прогнозни данни за средногодишна инфлация (ХИПЦ) (%) за периода 2015 г. (0,1%) и 2016 г. (1,1%), заложен в Решение №24/16.01.2015 г. на Министерски съвет за одобряване на промени в актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2015-2017 г., одобрена с решение №791 на МС от 2014 г., стр. 15, таблица *Основни макроикономически показатели*).

55. Променливите разходи за 2016 г. се прогнозира в зависимост от количествата за доставяне на вода, за отвеждане и пречистване на отпадъчните води за 2016 г.

56. В случай, че през удължения период на бизнес плана се предвижда предаване на други активи на В и К оператора, изградени със средства на ЕС, се посочват допълнителни прогнозни разходи, детайлна разбивка в отделни справки - свободен формат от В и К оператора.

57. В *Справка №11.1* се съпоставят разходи по икономически елементи спрямо количества или дължина на мрежа.

58. В и К операторът прогнозира приходи от В и К услуги в *Справка №12*. За удължения регулаторен период В и К операторът образува индикативни цени на водоснабдителните и канализационните услуги по метода „горна граница на цени“ в съответствие с изискванията на Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги и Указанията на КЕВР.

59. В *Справка №14* се съпоставят данни за прогнозни приходи и разходи, както и разходи за амортизации и инвестиции от собствени средства.

60. В *Справка №13* се посочват приходи от присъединяване на нови потребители към В и К системите.

61. В и К операторът изготвя и прилага към бизнес плана прогнозни годишни финансови отчети за периода на бизнес плана и информация в съответствие с изискванията на ЕССО, като основание за изготвянето им служат направените прогнози за разходи и цени на В и К услугите.

62. Информация за коефициента на събираемост на вземанията на В и К оператора се посочва в *Справка № 15*.

Глава пета

СОЦИАЛНА ПОНОСИМОСТ И СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ

63. В и К операторът изготвя анализ на социалната поносимост на предлаганите цени на В и К услугите, съгласно § 1, ал. 1, т. 4 от ЗРВКУ с данни на НСИ за средномесечен доход на едно лице от домакинство за съответната област (*Справка № 18*).

64. Планът за числеността и възнагражденията на персонала се разработва по видове услуги за лица на трудов и без трудов договор (*Справка № 16*).

65. Социалната програма трябва да бъде в съответствие със стратегията за развитието на дружеството, като се посочват програмите за дейности и мероприятия със социална насоченост, регламентирани като задължителни с нормативен акт, в това число: осигуряване на социално-битови и културни потребности на персонала; допълнително доброволно пенсионно осигуряване; квалификация и преквалификация на персонала и други социални дейности, съгласно действащи нормативни актове, колективен трудов договор и др. (*Справка № 17*).

Глава шеста

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ В ТЕКСТОВА ЧАСТ

66. В текстовата част на бизнес плана се представя допълнителна информация за поне един конкретен проект, който В и К операторът е реализирал през периода 2014-2015 г., с посочено описание на проекта, конкретни параметри, постигнати резултати и отчетени проблеми, за всяка една от изброените по-долу ключови сфери на дейност:

- 66.1. Измерване на вход система;
- 66.2. Измерване на вход населено място;
- 66.3. Зониране на водопроводната мрежа;
- 66.4. Намаляване загуби на вода;
- 66.5. Намаляване на аварии по водоснабдителната система;
- 66.6. Подмяна на водомери на СВО и/или внедряване на водомери с дистанционно отчитане;
- 66.7. Намаляване на аварии по канализационната система;
- 66.8. Постигане на енергийна ефективност;
- 66.9. Събираемост на вземанията.

Глава седма

ОБОБЩЕНИЕ НА БИЗНЕС ПЛАНА

67. Обобщението представя съдържанието на бизнес плана накратко, като се извеждат най-значимите изводи и цели от всяка част. Посочват се приоритетите на В и К оператора в периода на действие на бизнес плана и очаквания ефект от изпълнението му в края на регулаторния период.

68. Изготвяне на план с подробно описание на дейностите, съгласно елементите на бизнес плана и график с дефинирани срокове за тяхното изпълнение.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение № 1 - Общи данни за В и К оператора

Справка № 1 - Анкетна карта

Справка № 2 - Опис на В и К активи за периода на бизнес плана

Приложение № 2 - Техническа част на бизнес плана

Справка №3 Програма за постигане на годишните целеви нива

Справка №4 Отчет и прогнозно ниво на потребление на В и К услуги и загуби на вода за периода на бизнес плана

Справка №5 Ремонтна програма

Справка №6 Подобряване на ефективността на съществуващите мрежи и съоръжения

Справка №7 Разход на електроенергия в количествено и стойностно изражение:

Приложение № 3 - Икономическа част на бизнес плана

Справка № 8 - Инвестиции и източници на финансиране (автоматична справка)

Справка № 8.1 - Инвестиционна програма за услугата доставяне на вода на потребителите

Справка № 8.2 - Инвестиционна програма за услугата отвеждане на отпадъчните води

Справка № 8.3 - Инвестиционна програма за услугата пречистване на отпадъчните води

Справка № 8.4 - Водоснабдителни и канализационни обекти, които предстои да бъдат изградени със средства от държавата, общините и по програми на ЕС

Справка № 9 - Активи с предстоящо извеждане от експлоатация и нововъведени активи

Справка № 10.1 - Амортизационен план за придобитите преди 01.01.2006 г. дълготрайни активи

Справка № 10.2 - Амортизационен план за придобитите след 31.12.2005 г. дълготрайни активи

Справка №10.3 Обобщение дълготрайни активи (автоматична справка)

Справка №10.4 Нетекущи активи по реда на §9 ал.1 и ал.2 на ЗИД на ЗВ (обн. ДВ бр. 103 от 29.11.2013 г.).

Справка № 11 - Отчет и разчет на годишните разходи

Справка №11.1 Ефективност на разходи (автоматична справка)

Справка №12 Цени, количества и необходими приходи от ВиК услуги

Справка № 13 - Отчет и разчет на годишните приходи от присъединяване към В и К системите

Справка №14 Сравнение на приходи и разходи, разходи за амортизации и инвестиции (автоматична справка)

Справка № 15- Отчет и прогноза за коефициент на събираемост на вземанията

Справка № 16 - Отчет и прогноза за числеността и възнагражденията на персонала

Приложение № 4 – Социална поносимост и социални дейности

Справка № 17 - Социална програма

Справка № 18 - Анализ на социалната поносимост на предлаганите цени на В и К услуги

Приложение № 5 - Становище по бизнес плана за развитие на дейността от съответните Асоциации по В и К и общински съвети, обслужвана/и от В и К оператора.

Указанията са приети с решение на комисията по т.2 от Протокол №172/06.08.2015 г.